

A főbb költségvetési tételek éven belüli alakulása a korábbi évek szezonális ingadozásai alapján

A Pénzügyminisztérium 2010 elején bejelentette, hogy várakozása szerint március végére a központi alrendszer pénzforgalmi hiánya meg fogja haladni az egész évre tervezett érték 75 százalékát. Magyarozatként felsorolt négy, egyedinek mondott tényezőt, valamint a szezonális jelenségét. Megvizsgáltuk, hogy az elmúlt évek tapasztalatai alapján a szezonális jelensége mekkora mértékű eltérést indokolhat az időarányos értéktől. Természetesen a költségvetési egyenleg szezonális jelensége az egyes bevételi és kiadási tételek egymástól gyakran eltérő szezonális jelenségének eredőjeként adódik, ezért nem magának az egyenlegnek, hanem a főbb összetevők korábbi évekbeli viselkedését vizsgáltuk.

További hatása lehet az adóbevételek éven belüli alakulására annak, hogy a gazdasági előrejelzések szerint a GDP és így a főbb adóalapok az év során gyorsulva fognak emelkedni. Ez az év eleji adóbevételek arányát tovább csökkenti, számításaink szerint az első negyedévben mintegy 30 milliárd forinttal.

Amint a mellékelt táblázat alapján kiszámítható, az első negyedév végére pusztán a szezonális és a főbb adóalapok éven belüli trendje hatására, minden egyéb egyszeri vagy átmeneti tényezőt figyelmen kívül hagyva az éves hiány nagyjából 63 százalékának felhalmozódása indokolható. Természetesen ezen túlmenően egyedi tényezők is hatással vannak az egyenleg éven belüli alakulására. Ilyen tényezőket a Pénzügyminisztérium is említett mintegy 70 milliárd forint értékben (nem számítva a kamatkidadásokat, amelyeket a fenti táblázat már figyelembe vesz). Ugyanakkor felhívjuk a figyelmet, hogy ilyen egyszeri tételek szinte minden évben fel szoktak merülni, hatásukat tehát a szezonális számítások részben már tartalmazhatják. A PM által nevesített valamennyi egyszeri tétel a belső tételek egyenlegét rontja.

Mindezen tényezőket figyelembe véve akkor lesz szükséges további vizsgálat vagy indoklás az április elején közzé teendő első negyedéves költségvetési adatokra vonatkozóan, ha a főbb költségvetési bevételek és kiadások – nem pusztán maga az egyenleg – az itt levezetett viszonyítási pontoktól érdemben eltérően alakulnak.

Budapest, 2010. március 25.

	MKKT progn. (Mrd Ft.)	Éves lefutás (%) a szezonális és a ciklus automatikus figyelembe vételével			
		I. n.é.	II. n.é.	III.n.é.	IV. n.é.
Főbb adóbevételek					
Áfa	2314,4	18,4	26,9	27,0	27,6
Jövedéki és regisztrációs adó	927,8	19,4	25,2	26,4	29,1
Szja és különadó	1843,3	25,4	23,5	24,6	26,4
Tb járulékbevétel	3042,6	25,2	24,6	24,7	25,5
Illetékek	106,8	23,2	26,2	23,0	27,7
Társasági adó (*)	531,8	16,0	16,8	3,7	63,5
Egyszerűsített vállalkozói adó	201,9	4,8	21,8	23,3	50,1
Egyéb külső bevételek	577,6	25,9	23,6	24,4	26,0
Külső kiadások					
Nyugellátások (*)	2909,6	25,0	25,0	25,0	25,0
Passzív ellátások	152,7	27,1	24,9	24,0	24,0
Egyéb szociális ellátások	738,9	24,7	24,9	25,1	25,4
EU hozzájárulás	221,2	36,2	24,5	17,2	22,1
Belső egyenleg	5 511,7	25,0	25,1	25,0	24,9
Nettó kamatkiadás (*)	1 004,7	32,9	28,2	13,5	25,4
Központi alrendszer pénzforgalmi egyenlege	-992,6	63,6	33,6	19,4	-16,5

Megjegyzés: az adatok – a (*)-gal jelölt tételeket kivéve – az elmúlt évek tapasztalatai alapján becsült szezonális faktorokat mutatják, a főbb adóbevételeknél korrigálva a gazdasági ciklus hatásával. A társasági adó esetén a speciális adófizetési szabályok, a nyugdíjkiadások esetén a 13. havi nyugdíj tavalyi eltörlése miatt eltértünk a főszabálytól, a nettó kamatkiadásokra pedig saját havi prognózisunkat használtuk.